

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻĠĦAR

**ĠUDIKATUR
DR. JOSEPH GATT LL.D.**

Udjenza ta' nhar il-Ħamis, 17 ta' Ġunju 2021

**Talba Nru: 180/2019 JG
Numru fuq il-lista: 1**

**Pacifico Bezzina (K.I. 668450(M)) eżerċenti l-kummerċ bl-isem ta' P.
Bezzina Buildings Contractors**

Vs

Thomas Jacob Camilleri u Charlon Coleiro

It-Tribunal;

Ra l-Avviż tat-Talba ippreżentat fit-12 ta' Lulju 2019¹, permezz ta' liema, talab lil dan it-Tribunal sabiex jikkundanna lill-konvenuti jħallsu lill-attur s-somma ta' elfejn, ħames mija u tmienja u tletin Ewro (€2,538.00) rappreżentanti ħlas da'

¹ A fol 1 *et seq.*

diversi għodda kif aħjar deskritt fl-istess Avviż. Intalbu wkoll l-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri u l-imghaxijiet.

Ra r-risposta tal-konvenuti permezz ta' liema l-istess konvenuti laqgħu għal din it-Talba billi eċċepew li huma m'humiex legittimi kuntraditturi u sussegwentement eċċeppe eċċezzjoni ġenerika li l-ammont m'huwiex dovut².

Ra dak li seħħ fis-seduta tas-7 ta' Novembru 2019, fejn il-konvenuti ngħataw żmien sabiex jindikaw l-isem tal-kumpannija, relattivament għal-ewwel eċċezzjoni;

Ra li dan qatt ma seħħ u t-Talba ssoktat fuq il-mertu;

Ra l-affidavit tal-attur u d-dokumenti hemm annessi³;

Ra d-digriet mogħti mil-Onor. Prim Imħallef ta' nhar it-28 ta' Ottubru 2020 tramite liema din it-talba ġiet assenjata lil dan it-Tribunal kif presedut⁴;

Ra dak reġistrat fis-seduti tal-10 ta' Diċembru 2020 u tat-3 ta' Mejju 2021 u li fl-aħħar seduta, l-provi tal-konvenuti ġew dikjarati magħluqa;

Ra l-atti proċesswali kollha;

Ikkunsidra;

² A fol 8 *et seq.*

³ A fol 11 *et seq.*

⁴ A fol 25.

Illi kif ġie indikat fir-riassunt hawn fuq magħmul, il-konvenuti ngħataw diversi opportunitajiet sabiex iressqu l-provi tagħhom, in sostenn tad-difiża magħżula minnhom. Fil-fatt, jirrizulta li lanqas iddikjaraw, hekk kif ordnati, l-isem ta' min skond huma huwa l-leġittimu kuntradittur ta' dawn il-proċeduri. Hawnhekk, it-Tribunal irid ifakkar li huwa regolat b'liġi proċedurali speċjali. Jidher lill-konvenuti naqsu kemm li jutilizzaw il-proċedura kontemplata fir-regolament 6 tal-Liġi Sussidjarja 380.01 u li wkoll jobdu dak ordnat minn dan it-Tribunal kif preċedentement presedut.

Illi aktar minn hekk, l-affidavit tal-attur ma ġie sottopost għal-ebda forma ta' kontro-interrogatorju. Huwa principju stabbilit fis-sistema ġuridika nostrana li għal dak li jikkonċerna n-nuqqas ta' utilizzar tal-kontro eżami, xhieda mogħtija in eżami li ma tiġix sottoposta għal xi forma ta' skrutinju tiġi qisha ġiet aċċettata bhala veritiera⁵. Dan it-tagħlim jinsab rifless ukoll f'diversi sentenzi tal-qrati u tribunali nostrana⁶. Naturalment però dan qieghed jingħad fid-dawl ukoll tal-inattività ġenerali tal-konvenuti f'dawn il-proċeduri⁷. It-Tribunal m'għandu xejn fl-atti salv verżjoni unika, u cioè l-affidavit tal-attur.

⁵ L-Awturi Richard Glover u Peter Murphy, fl-opra tagħhom **Murphy on Evidence** jgħidu hekk: *Failure to Cross-examine a witness who has given relevant evidence for the other side is held technically to amount to an acceptance of the witness's evidence in chief. It is, therefore, not open to a party to impugn in a closing speech, or otherwise, the unchallenged evidence of a witness called by his opponenet, or even to seek to explain to the tribunal of fact the reason for the failure to cross-examine*" –XIII edizzjoni, a fol 632.

⁶ *Vide inter alia*, is-sentenza fl-ismijiet **Michael Mangion et vs Il-Kontrollur tad-Dwana**, (Rik Nru: 1338/10 MCH), deċiża mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) fit-18 ta' Lulju 2017. Wieħed huwa wkoll mistieden jara s-sentenza ta' dan it-Tribunal, diversament presedut, fl-ismijiet **Emanuel Esposito vs Carmelo Mugliett**, (Talba Nru: 208/2017 KCX) deċiża fid-9 ta' Jannar 2019 (mhux appellata).

⁷ Fis-sentenza fl-ismijiet **Knightsbridge Developments Limited (C-41829) vs Citadel Insurance plc**, (Rik Nru: 978/08 TA), deċiża fis-7 ta' Lulju 2017 (pendenti appel) ġiet ritenut hekk: *"Is-Socjeta` attrici tkompli targumenta fin-nota ta' osservazzjonijiet tagħha, li l-fatt wahdu li ma gewx kontro ezaminati x-xhieda tagħha, li dak li qalu dawn ix-xhieda għandu jittiehed bhala vangelu. Din il-Qorti ma taqbel xejn ma din il-posizzjoni. Li kieku s-Socjeta` konvenuta baqghet inattiva għal kollox waqt il-kawza, kienet tkun storja ohra mil-lat ta' evalwazzjoni probatorja. Izda xhud mhux kontro-ezaminat, ix-xhieda tieghu xorta tista' tiġi kkonfutata bi provi ohrajn li jitressqu waqt il-kawza. Il-provi li għandhom iwasslu lill-Qorti*

Illi l-attur kien ċar fl-affidavit tiegħu fejn spjega li huwa kien daħal f'kuntratt ta' bejgħ mal-konvenuti (u ma ħadt iehor) u kkonferma wkoll l-fattura minnu eżebita, liema fattura tikkombacja perfettament ma dak li qiegħed jiġi mitlub permezz ta' din l-azzjoni. Spjega wkoll li għalkemm ittanta diversi drabi sabiex jithallas tal-merkanzija, l-konvenuti baqgħu passivi u ma ħallsu qatt.

Illi għalkemm ingħataw kull opportunità sabiex jagħtu l-verżjoni tagħhom, il-konvenuti għazlu li jibqgħu muti u passivi. Fid-dawl ta' dan, t-Tribunal ma jistax jara kif b'xi mod l-konvenuti ddifendew din l-azzjoni. Eċċezzjoni, bħal talba, tibqa mera allegazzjoni fin-nuqqas tal-prova. Din il-passività ċertament ma kienet ta' l-ebda għajnuna għalihom.

Illi għalhekk it-Talba prinċipali sejra tintlaq'.

Illi madanakollu, t-Tribunal m'huwiex sejjer jakkolji t-talba rigwardanti l-ħlas tal-imgħax mid-data tal-fattura għaliex ma ġiex pruvat lir-relazzjoni bejn il-partijiet kienet waħda ta' natura kummerċjali⁸. Għalhekk, fin-nuqqas ukoll tal-preżentata t'att ġudizzjarji qabel il-ftuħ ta' dawn il-proċeduri, l-imgħax għandu jiddekkorri mid-data tal-preżentata ta' din l-azzjoni.

Għaldaqstant, it-Tribunal qiegħed jiddeċiedi din it-Talba billi filwaqt jiċċad l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti, jilqa' t-talba tal-attur u għalhekk jikkundanna l-konvenuti iħallsu *in solidum* lill-attur s-somma ta' elfejn, ħames mija u tmienja u

biex tilhaq dak il-konvinciment necessarju fuq bilanc ta' probabbilitajiet huma varji. Xhieda mhux kontestata ghax ma sarx kontra ezami tax-xhud, ma jfissirx li din tibqa' wieqfa fuq saqajha, jekk jigu prodotti provi oħrajn li jinnewtralizzaw l-effikacija tagħha, għas-semplici raguni li ma jkunx sar il-kontro ezami tax-xhieda jew xhud."

⁸ Artikolu 1141(1) tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

tletin Ewro (€2,538.00), bl-imghax legali mit-12 ta' Lulju 2019⁹ sad-data tal-pagament effettiv.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri jithallsu fl-intier tagħhom mill-konvenuti *in solidum*.

Dr. Joseph Gatt LL.D.
Ġudikatur

⁹ Data tal-preżentata tal-Avviż tat-Talba.